

Med köksbordet fullt av kort minns Olle och Gunnel Blomqvist alla år de byggde upp Hand in Hands hjälpverksamhet i Tamil Nadu, det projekt som nu leds av Percy Barnevik. Foto: Björn Larsson Ask

Paret bakom Barneviks projekt

Publicerat 4 september 2006 08:08

http://www.e24.se/dynamiskt/nyheter/did_13604522.asp

Den förra ABB-chefen Percy Barneviks engagemang bland fattiga bybor i sydöstra Indien har inneburit en mycket expansiv utveckling och omvandling av ett mer småskaligt svenskt stödprojekt som inleddes 1988. Nästan ingen av dem som var engagerad tidigare är längre kvar i projektet.

Det är med blandade känslor som det pensionerade rektorsparet Olle och Gunnel Blomqvist ställer upp för att berätta om det projekt som de själva drev i gång och som sedan ett par år leds av Percy Barnevik.

I dag har projektet bidragit till att ge jobb åt 125 000 fattiga kvinnor i delstaten Tamil Nadu, efter en explosiv expansion det senaste året, förklarade Barnevik vid en presentation i mitten av augusti.

Vid sitt köksbord i Stockholmsförorten Alby glöder Olle och Gunnel Blomqvist av varma minnen av alla de mött i Indien genom åren.

Båda betonar med eftertryck att de tycker att Barnevik gör ett beundransvärt arbete.

Men de beklagar att nästan ingen som arbetat i projektet under deras tid längre är kvar, vare sig i Sverige eller Indien.

Det gäller också många av projektets tidigare sponsorer, ofta skolor eller privatpersoner som

bidrog med relativt små summor.

Olle och Gunnel Blomqvist understryker alltså noga att de inte vill kritisera Barneviks insatser. Men de ger gärna sin historia som "en kompletterande bakgrund."

Det började när rektorsparet 1988 följde med en grupp läroboksförfattare på en studieresa i sydöstra Indien. I den gamla sidenstaden Kancheepuram sydväst om Madras (Chennai) och i byarna däromkring greps de av all fattigdom, undernäring och analfabetism de mötte. Många hade bara osäkra dagarbeten vid rissådd och skörd, stenbrott eller tegelslagning.

- Det som tog oss värst var alla slavbarn som arbetade där, från fyra år och uppåt, säger Gunnel Blomqvist.

- Föräldrarna fick till exempel låna 3 000 rupier mot en ränta på 10 procent. Att det var 10 procent i månaden förstod inte alla, och så blev de fast i lånefällan.

Mängder av barn arbetade under slavliknande förhållanden i stadens väldiga vävardistrikt, i en luft full av stoft och tunna sidentrådar. Många hade lämnats som pant för de lån föräldrarna fått av arbetsgivarna.

Efter resan bildade Olle och Gunnel Blomqvist den ideella föreningen Hand in Hand och hade snart en krets sponsorer i Sverige, ett antal medhjälpare i Indien och nätverk av faddrar och fadderbarn.

- Vi började med att samla ihop barn efter arbetstidens slut för att ge dem mat, undervisning och mediciner, säger Gunnel Blomqvist.

I början hade de bara råd att köpa loss ett mindre antal barn från fabrikanterna. Under senare år har hundratals barn befriats, och enligt Percy Barnevik har kampen mot missbruket av pantsatta barn varit framgångsrik.

- Nu har man lyckats skrämna många av de där vävarkungarna, säger Olle Blomqvist.

Snart började Hand in Hand starta skolor för barnen i ett antal fattigbyar, upp till sjätte klass - "Olleskolor" - med skoluniformer, skolbussar och undervisning på engelska. Målet är att ge barn från de utstötta och lägsta sociala skikten chans att gå vidare till statliga skolor.

När sedan föreningen började bygga enkla enrumshus i byarna togs första kontakten med Percy Barnevik, då ännu mäktig man i Investor. Han erbjöd genast pengar - betydligt mer än vad föreningen var van att röra sig med. Kontakterna tätnade och några år senare gjorde Barnevik sin första resa till byarna, år 2003.

- Då var han mycket nöjd med vad han såg, säger Olle Blomqvist.

- Efter ytterligare ett par besök var vi positiva till att han skulle ta över ledningen.

Sedan började det gå undan. Barnevik tyckte att styrelsen i föreningen var för gammal och ville ha in nya krafter i Indien.

En snabb expansion tog vid, med fler skolor - "Percy Barnevik Transit Schools" - och stark inriktning på att hjälpa fattiga kvinnor att få eget arbete eller bilda egna företag.

Kvinnosatsningarna inleddes dock redan före Barneviks tid.

- Vi hjälpte till exempel kvinnor att skaffa egna symaskiner, säger Gunnel Blomqvist.

Olle tillägger:

- Det är underbart att se hur Percy Barnevik vidgat och säkrat verksamheten för kvinnorna.

Nu åker de inte längre ner till sina byar i Tamil Nadu. Men när de lägger ut foton på köksbordet stiger minnena upp.

- Vi har ju varit med om så mycket roligt. Som glädjen när vi köpte nya kläder, leksaker eller nya tandborstar. Eller när vi hälsade på alla fadderbarnen och jag kallades för "den vita mamman", ler Gunnel Blomqvist.

- Det vi också upplever mycket starkt är att så många människor nu känner sig mer värda än förr, säger Olle Blomqvist.

Då lyser ögonen vid köksbordet i Alby.

Johan Myrsten

08-13 52 64 , johan.myrsten@svd.se